

Maanpuolustuskorkeakoulu

Sotataidon laitos

Julkaisusarja 3: Työpapereita nro 20

Jotain uutta, jotain vanhaa

Venäjän asevoimien strateginen esikunta- ja johtamisharjoitus Kavkaz-2020

Vladimir Panschin

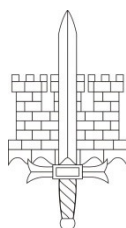
MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU
SOTATAIDON LAITOS
JULKAISUSARJA 3: TYÖPAPEREITA NRO 20

NATIONAL DEFENCE UNIVERSITY
DEPARTMENT OF WARFARE
SERIES 3: WORKING PAPERS NO. 20

JOTAIN UUTTA, JOTAIN VANHAA

**Venäjän asevoimien strateginen
esikunta- ja johtamisharjoitus Kavkaz-2020**

Vladimir Panschin

MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULU
SOTATAIDON LAITOS
HELSINKI 2020

Vladimir Panschin: *Jotain uutta, jotain vanhaa – Venäjän asevoimien strateginen esikunta- ja johtamisharjoitus Kavkaz-2020*

Maanpuolustuskorkeakoulu
Sotataidon laitos
Julkaisusarja 3: Työpapereita nro 20
National Defence University
Department of Warfare
Series 3: Working Papers No. 20

VASTUUVAPAUSLAUSEKE

Työpaperit ovat luonteeltaan keskustelun avauksia tai alustavia tutkimusraportteja. Työpapereiden avulla kirjoittajat voivat myös raportoida ja analysoida ajankohtaisia tapahtumia. Työpapereiden sähköisellä julkaisemisella Maanpuolustuskorkeakoulu toivoo kirjoittajien saavan rakentavaa palautetta kirjoituksilleen.

Maanpuolustuskorkeakoulu ei vastaa työpapereiden sisällöstä, mielipiteistä, havainnoista tai johtopäätöksistä, vaan vastuu niistä kuuluu yksinomaan niiden kirjoittajille.

Työpaperit tarkastetaan Maanpuolustuskorkeakoulun laitoskohtaisissa julkaisutyöryhmissä, mutta niitä ei arvioida käyttämällä akateemista ”blind peer-review” -prosessia. Lähtökohtaisesti työpaperit kirjoitetaan kuitenkin noudattaen samoja tieteellisen kirjoittamisen sääntöjä ja hyviä tieteen tekemisen käytäntöjä, mutta niiden läpikäymä arviointiprosessi on kevyempi ja nopeampi kuin tieteellisten julkaisuiden.

Uusimmat julkaisut pdf-muodossa: <http://www.doria.fi/handle/10024/73990>

© Tekijä & Maanpuolustuskorkeakoulu

ISBN 978-951-25-3169-1 (PDF)
ISSN 2343-0753 (verkkojulkaisu)

Maanpuolustuskorkeakoulu – Sotataidon laitos
National Defence University – Department of Warfare

HELSINKI 2020

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ JA KESKEISET HAVAINNOT	ii
1. JOHDANTO	1
2. MAATAPAHTUMAT	4
1. Harjoituspäivä (21.9.).....	4
2. Harjoituspäivä (22.9.).....	5
3. Harjoituspäivä (23.9.).....	6
4. Harjoituspäivä (24.9.).....	8
3. MERITAPAHTUMAT	11
1. Harjoituspäivä (21.9.).....	11
2. Harjoituspäivä (22.9.).....	11
3. Harjoituspäivä (23.9.).....	13
4. Harjoituspäivä (24.9.).....	13
4. ILMA- JA ILMAPUOLUSTUSTAPAHTUMAT	15
1. Harjoituspäivä (21.9.).....	15
2. Harjoituspäivä (22.9.).....	15
3. Harjoituspäivä (23.9.).....	16
4. Harjoituspäivä (24.9.).....	16
Maahanlaskujoukot	18
1. Harjoituspäivä (21.9.).....	18
2. Harjoituspäivä (22.9.).....	18
3. Harjoituspäivä (23.9.).....	19
4. Harjoituspäivä (24.9.).....	20
5. PÄÄTÖSVAIHE (SOVELLETTU VAIHE) 25.9.	21
Muita päätöspäivän tapahtumia	22

TIIVISTELMÄ JA KESKEISET HAVAINNOT

Vuonna 2020 Venäjän asevoimien strateginen esikunta- ja johtamisharjoitus pidettiin Eteläisessä sotilaspiirissä nimellä Kavkaz-2020. Sotilaspiirin maa- ja ilmaharjoitusalueiden lisäksi harjoiteltiin Mustanmeren ja Kaspianmeren meriharjoitusalueilla, Armeniassa sekä itsenäiseksi julistautuneissa Etelä-Ossetiassa ja Abhasiassa. Valtaosa Yhdistyneiden kansakuntien jäsenvaltioista pitää kahta viimeksi mainittua aluetta Georgiaan kuuluvina. Lisäksi osa harjoituksen lentotoiminnasta toteutettiin Venäjän laittomasti valtaamalla Krimin niemimaalta, joka *de jure* kuuluu Ukrainalle.

Edellisvuosien tapaan harjoituksen ilmoitettiin olevan terrorismin vastainen harjoitus, jossa kuvitteellisen vihollisvaltion asevoimat tukivat alueella toimineita laittomia aseellisia joukkoja. Poiketen viimevuosien harjoitustapahtumista Kavkaz-2020 -harjoituksen osaharjoitukset tukivat paremmin julkisuuteen kerrottua harjoituskehystä. Nyt harjoittelu tapahtui aikaisempaan vuosiin verrattuna useilla harjoitusalueilla ja pienemmissä joukkokokoonpanoissa¹. Joukkoja käytettiin siis tavalla, kuten niitä voitaisiin todellisuudessa käyttää taisteltaessa eri puolilla toimivia laittomia aseellisia ryhmittymiä vastaan. Toisaalta useissa eri paikoissa yhtäaikaaisesti tapahtuneet taistelut ovat yhtenevät Venäjän yleisesikunnan päällikön armeijankenraali Valeri Gerasimovin näkemyksen kanssa, että tulevaisuuden sodassa ei ole välttämättä kiinteitä rintamalinjoja. Harjoituksen ilmasotavaiheet, joissa harjoiteltiin muun muassa massiivisen nykyaikaisen ohjus- ja ilmahyökkäyksen torjuntaa, paljasti viimeistään, että todellisuudessa kyse oli muusta kuin terrorismin vastaisesta harjoituksesta. Täten harjoituksen päätösvaihe olikin perinteinen puolustustaistelu, jossa vihollisen tavanomaisin asein varustetut päävoimat pysäytettiin kaksipuoleisella saarroituksella, jota seurasi vihollisen tuhonnut vastahyökkäys.

Kavkaz-2020 -harjoitusvahvuudeksi ilmoitettiin 80 000 sotilasta. Miesmäärällä mitattuna harjoitus oli selvästi pienempi kuin kaksi edellistä strategista esikunta- ja johtamisharjoitusta sekä edellinen Kavkaz-2016 -harjoitus, johon osallistui 120 000 sotilasta. Venäjän asevoimien joukkojen lisäksi harjoitukseen osallistui joukkoja ainakin Venäjän kansalliskaartista ja hätätilaministeriöstä. Kahden viimeksi mainitun osalta harjoitusuutisoinnissa ei kerrottu, missä tehtävissä niitä käytettiin. Todennäköisesti niitä käytettiin edellisvuosien tapaan sotatoimialueen ulkopuolella yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitotehtävissä ja tärkeiden kohteiden vartiointissa.

Alun perin harjoitukseen piti osallistua joukkoja 17:stä eri maasta. Lopulta joukkoja harjoitukseen lähettivät Armenia, Valko-Venäjä, Kiina, Myanmar, Pakistan sekä Iran (merivoimat). Näiden yhteenlaskettu vahvuus oli noin 900 sotilasta.

Harjoituksen ensisijaisena tavoitteena oli tarkastaa Eteläisen sotilaspiirin esikunnan ja sen alajohtoportaiden valmius johtaa ja toteuttaa yhteisoperaatioita. Huomioiden viimeaikaisista aseellisista konflikteista saadut opit harjoituksessa kiinnitettiin erityistä huomiota seuraaviin asioihin: vihollisen aiheuttaman ilmauhan eliminointi; vaikutta-

¹ Huom. Tähän vaikutti myös Covid-19.

minen viholliseen koko sen ryhmytyksen syvyydessä tulella ja elektronisen sodankäynnin suorituskyvyillä; taktisten maahanlaskujen käyttö; nopeat siirtymät taistelulajista toiseen, joilla aiheutetaan viholliselle taistelukentällä vaikeasti hallittavia tilannemuutoksia; kaikkien viholliseen vaikuttamaan kykenevien suorituskykyjen katkeamaton ja täysimittainen käyttövalmius; kyky käydä taistelua erillisessä suunnassa erossa päävoimasta sekä syvyyteen tehtävät iskut. Edellä luetelluista harjoitustoiminnassa näkyi erityisesti vihollisen syvyyteen ulottuva tulivaikutus sekä syvyyteen taktisin maahanlaskuin tehdyt iskut sillanpään muodostamiseksi päävoimille ja vihollisen reservien sitomiseksi.

Maavoimajoukkoja käytettiin todennäköisesti etupäässä komppanian ja pataljoonan taisteluosastokokoonpanossa. Edellisvuosien tapaan niiden taistelulle oli ominaista voimakas tulituki. Tänä vuonna maavoimien taistelussa näyttää korostuneen tukevien ja suojaavien tulyksiköiden tulitoiminnan jälkeinen asemavaihto vastavalmistelulta suojautumiseksi. Maavoimien taistelussa käytettiin innovatiivisia taistelutapoja, kuten esimerkiksi ”tuliseinää”, jonka vaikutus perustuu vihollisen elävän voiman ja kaluston tuhoavaan kuumuuteen.

Merivoimat toimivat Mustallamerellä ja Kaspianmerellä taktisina ryhminä. Ne suojaivat meriliikennettä torjumalla vihollisen pinta-alusosastoja ja ilmahyökkäyksiä ohjus- ja tykkiasein sekä raivaamalla merimiinoitteita. Omaa toimintaa valmistauduttiin suojaamaan harjoittelemalla toimintaa vihollisen vedenalaisia tuhotyöryhmiä vastaan. Merivoimat harjoitteli yhteistoimintaa maavoimien ja taktisoperatiivisten ilmavoimien kanssa. Ensiksi mainitun taistelua tuettiin laivatykeillä, joiden tulta puolestaan johdettiin merijalkaväen lennokeilla. Tämän lisäksi maavoimat korjasivat taktisten alusryhmien merimaaliammuntojen tulta. Merivoimat ja taktisoperatiiviset ilmavoimat harjoittelivat taistelua vihollisen pinta-alusosastoja vastaan.

Edellisvuoden tapaan harjoituksessa kerrotaan olleen käytössä keskitetty ja automatisoitu ilmapuolustuksen johtamisjärjestelmä. Siihen kuului S-300-, S-400- sekä Pantsir-S-ilmatorjuntaohjusjärjestelmiä 4. ilmavoima- ja ilmapuolustusarmeijasta, Buk-M3- ja Tor-M-ilmatorjuntaohjuspatteristoja Eteläisen sotilaspiirin 49. ja 58. armeijoista sekä Su-27- ja Su-30-hävittäjiä operatiivistaktisista ilmavoimista. Ilmapuolustus torjui harjoituksessa vihollisen massiivisen ilma- ja ohjushyökkäyksen. Operatiivistaktisia ilmavoimia käytettiin perinteiseen tapaan tiedusteluun ja maavoimien taistelun tukemiseen pommi- ja ohjusasein. Tu-22M3-pommikonemiestöjä käytettiin vihollisen tärkeiden kohteiden ja hyvin suojattujen kohteiden tuhoamiseen.

Maahanlaskujoukot tekivät taktisia maahanlaskuja päävoimien taistelua tukevien sillanpääasemien luomiseksi ja vihollisen reservien sitomiseksi.

Kaikessa harjoitustoiminnassa silmiinpistävää oli lennokkien tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntäminen liki kaikessa taistelutoiminnassa, mutta erityisesti vihollistiedustelussa, tulivaikutuksen tiedustelussa sekä tiedustelutulenkäytössä (ROK²). Tässä tarkoituksessa ”maasotarintamalle” perustettiin Orlan-10-, Tahion- ja Forpost-

² Ks. Grau & Bartelsi: *The Russian Reconnaissance Fire Complex Comes of Ages, Changing Character of War*. Centre Pembroke College. University of Oxford 2018.

lennokkiryhmä, jonka toiminta oli synkronoitu GLONASS-satelliittiliitännällä varustetun Strelets-johtamis- ja viestijärjestelmän³ kanssa. Näin syntynyttä suorituskykyä hyödyntäen lennokit pystyivät määrittämään ja välittämään maalitiedot niitä tarvinnneille tahoille.

Edellisistä pääsotaharjoituksista tutuksi tulleista taistelutekniikoista Kavkaz-2020 -harjoituksessa käytettiin ainakin vihollisen selustassa toimineita tarkka-ampujaryhmiä. Ne pysäyttivät tulellaan vihollisen kevyesti panssaroidun kolonnan, jonka jälkeen välittivät kolonnan sijaintitiedot tuliportaalle, joka tuhosi tulellaan pysäytetyn marssi-osaston. Toisena entuudestaan tuttua ja harjoituksessa käytettynä taistelumetodina oli kolmen panssarivaunun ”panssarikaruselli”. Siinä yksi vaunu tulittaa, toinen vaunu siirtyy uuteen tuliasemaan ja kolmas vaunu valmistautuu tulittamaan uudesta tuliasemasta.

Uusista toimintamenetelmistä voidaan mainita maahanlaskujoukkojen käyttämä uusi maahanlaskutapa, jossa maahanlaskuajan vähentämiseksi koneet lensivät kahdella rinnakkaisella lentokäytävällä 30 sekunnin väliajoin, koneiden sivuttaisetäisyyden ollessa kolme kilometriä.

Venäjän pääsotaharjoitukset toimivat myös asevoimien kehittämistoiminnan koekenttinä. Kavkaz-2020 -harjoituksessa kokeiltiin ainakin eri aselajien joukkojen uusia yhteistoimintamuotoja, kuten esimerkiksi moottorijalkaväkiyhtymän ja ilmarynnäkköprikaatin tiedustelujoukkojen iskuosastotoimintaa. Harjoituksessa suoritettiin myös uudentyypisen maahanlaskuhyntymään kokeiluja. Mitä tämä käytännössä tarkoitti, ei ilmennyt harjoitusuutisoinnista. Mahdollisesti kokeiluun liittyi ilmarynnäkköprikaatin ja maavoimailmavoimien muodostaman ”liikkuvan portaan” käyttö. Osana uudentyypisen maahanlaskuhyntymän kokeilua saattoi olla myös se, että harjoitukseen osallistuneet maahanlaskuhyntymät alistettiin operatiivisesti Eteläiselle sotilaspiirille.

³ Huom. Strelets on käytännössä tulenjohtajalla oleva päätelaite.

JOHDANTO

Venäjänsä asevoimien harjoitusrytmissä pidetään vuosittain strateginen esikunta- ja johtamisharjoitus. Perinteisesti kukin sotilaspiiri johtaa Venäjän yleisesikunnan alaisuudessa kyseisen harjoituksen vuorovuosin. Vuonna 2020 strategisen esikunta- ja johtamisharjoituksen Kavkaz-2020 johti Eteläinen sotilaspiiri 21.–26. syyskuuta. Harjoituksen päänäyttämöinä olivat Eteläisen sotilaspiirin Kapustin Jarin, Ašulukin, Prudboj´n, Adanakin sekä Raevskij´n maaharjoitusalueet sekä Arzgirskij´n ja Kopanskin ilmasotaharjoitusalueet. Näiden lisäksi harjoituksen merisotavaiheita pidettiin Mustameren ja Kaspianmeren harjoitusalueilla.⁴ Osa harjoituksista pidettiin itsenäisiksi julistautuneissa ja Venäjän sekä muutaman muun maan tunnustamisissa Abhasiassa ja Etelä-Ossetiassa. Lukijaa muistutetaan, että valtaosa YK:n jäsenvaltioista pitää näitä alueita Georgiaan kuuluvina. Lisäksi huomautetaan, että osa harjoituksen lentotoiminnasta toteutettiin Venäjän laittomasti valtaamalla Krimin niemimaalta, joka de jure kuuluu Ukrainalle.

Joukkojen valmistautuminen vuoden pääsotaharjoitukseen sujui aikaisempiin vuosiin verrattuna poikkeuksellisissa oloissa COVID-19-epidemian takia.⁵ Todennäköisesti joukot eivät ole voineet valmistautua harjoitukseen läheskään siinä laajuudessa, kuin alun perin oli suunniteltu. Tästä kielii muun muassa se, ettei julkisuuteen ole läheskään edellisvuosien laajuudessa kerrottu sitä, kuinka paljon pääsotaharjoitukseen valmistavia harjoituksia pidettiin.

Harjoitukselle asetettiin neljä keskeistä tavoitetta. Nämä olivat: 1) Tarkastaa Eteläisen sotilaspiirin ja sen alajohtoportaiden valmius johtaa ja toteuttaa terrorisminvastaiseen toimintaan liittyviä aseellisia operaatioita; 2) Kehittää sotilaspiirin johdon ja sen alajohtoportaiden yhteistoimintaa rauhansäilyttämis- ja sotilaallisissa operaatioissa; 3) Harjaannuttaa eteläisessä strategisessä suunnassa eri tasoilla toimivia esikuntia ja komentajia koulutus- ja taisteluvaiheen toiminnoissa, sekä 4) Kehittää Venäjän asevoimien ja sen kumppanivaltioiden asevoimien valmiutta ja yhteistoimintaa kansallisten intressien suojaamiseksi.⁶

Tänä vuonna Kavkaz-2020 -harjoitusjoukon vahvuus oli noin 80 000 sotilasta. Miesmäärällä mitattuna harjoitus oli selvästi pienempi kuin kaksi edellistä strategista harjoitusta (Vostok-2018 n. 300 000, Tsentr-2019 128 000) sekä edellinen Kavkaz-2016 -harjoitus. Sen vahvuus oli 120 000 sotilasta⁷.

⁴ Характер учения – сугубо оборонительный. <http://redstar.ru/harakter-ucheniya-sugubo-oboronitelnyj/>.

⁵ На высоком профессиональном уровне. <http://redstar.ru/na-vysokom-professionalnom-urovne/>.

⁶ Стратегическое командно-штабное учение «Кавказ-2020».

<https://structure.practice/all/more.htm?id=12312.mil.ru/mission.963@egNews>.

⁷ Norberg Johan: Training for War. Russia's Strategic-level Military Exercises 2009–2017. FOI-R-4627-SE, s. 69.

Venäjän asevoimien lisäksi harjoitukseen osallistui joukkoja Venäjän kansalliskaartista ja hätätilaministeriöstä.⁸ Kahden viimeksi mainitun osalta harjoitusuutisoinnista ei ilmennyt, missä tehtävissä näitä joukkoja käytettiin. Todennäköisesti kansalliskaartia ja hätätilaministeriön joukkoja käytettiin samaan tapaan kuin niitä käytettiin Zapad-17 ja Tsentr-19 -harjoituksissa, eli tärkeiden kohteiden vartiointiin sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitoon.⁹

Ulkomaisten asevoimista harjoitukseen osallistui joukkoja Armeniasta, Valko-Venäjältä, Kiinasta, Myanmarista, Pakistanista ja Iranista (merisota). Näiden yhteenlaskettu vahvuus oli noin 900 henkeä.¹⁰ Alun alkujaan Kavkaz-2020 -harjoitukseen piti osallistua joukkoja 17 eri maasta.¹¹ Julkisuudessa ei ole kerrottu sitä, mitkä nämä maat olisivat olleet, mutta se on kerrottu, että osallistumisensa peruivat Intia ja Azerbaidžan. Ensiksi mainittu perui osallistumisensa COVID-19-tautitilanteeseen ja vaikeisiin logistiikkajärjestelyihin vedoten.¹² Jälkiviisaana voidaan todeta, että Azerbaidžan perui harjoitukseen osallistumisensa, koska harjoituksen päätöspäivää seuranneena päivänä se aloitti sotatoimet Vuoristo-Karabahissa.

Ulkomaisten harjoitusjoukkojen lisäksi viisi maata: Azerbaidžan, Intia, Indonesia, Kazakstan sekä Iran lähettivät tarkkailijansa harjoitukseen. Saksa, Romania ja Ranska tekivät puolestaan yhteisen Open Skies -tarkastuslennon harjoituksen päätösvaiheen aikana.¹³

Julkisuuteen saatetun niukkasananaisen tiedotteen mukaan harjoituksen lähtökohtatilanteena oli, että kuvitteellinen vihollisvaltio tuki asevoimillaan alueella toimivia terroristeja (laittomia aseellisia joukkoja). Tämän perusteella harjoituksen ensimmäisessä vaiheessa eri esikunnat tahoillaan laativat puolustus-, tiedustelu- sekä etsintäsuunnitelmia. Harjoituksen toisessa, sovelletussa, vaiheessa toteutettiin monikansallisen joukkoryhmittymän taistelu.¹⁴

Harjoituksessa hyödynnettiin nykyaikaisista aseellisista konflikteista, kuten Syyriasta saatuja kokemuksia. Niihin perustuen harjoituksessa kiinnitettiin erityistä huomiota seuraaviin asioihin: vihollisen ohjusten ja miehittämättömien ilma-alusten torjuntaan, viholliseen vaikuttaminen tulella ja elektronisella sodankäynnillä koko sen ryhmittymisen syvyysalueella, taktiset maahanlaskut, viholliselle vaikeasti hallittavan dynaamisen

⁸ На полигоне «Капустин Яр» полностью развернут полевой лагерь для размещения иностранных участников СКШУ «Кавказ-2020». https://function.mil.ru/news_page/country/more.htm?id=12315049@egNews.

⁹ Panschin Vladimir: Raportti Venäjän asevoimien strategisesta esikunta- ja johtamisharjoituksesta Tsentr-2019, s. 18; Panschin Vladimir: ”Niin sotiä kuin harjoittelee”. Tulkintoja Zapad-2017 sotaharjoitustapahtumista sekä arvio Venäjän asevoimien joukkojen käytöstä ja toimintatavoista Zapad-2017-harjoitukseen peilaten, s. 29, 33. <https://www.doria.fi>.

¹⁰ Около 80 тыс. военнослужащих задействуют в стратегических учениях "Кавказ-2020". **Virhe. Hyperlinkin viittaus ei kelpaa.**; Характер учения – сугубо оборонительный. <http://redstar.ru/harakter-ucheniya-sugubo-oboronitelnyj/>; На высоком профессиональном уровне. <http://redstar.ru/na-vysokom-professionalnom-urovne/>.

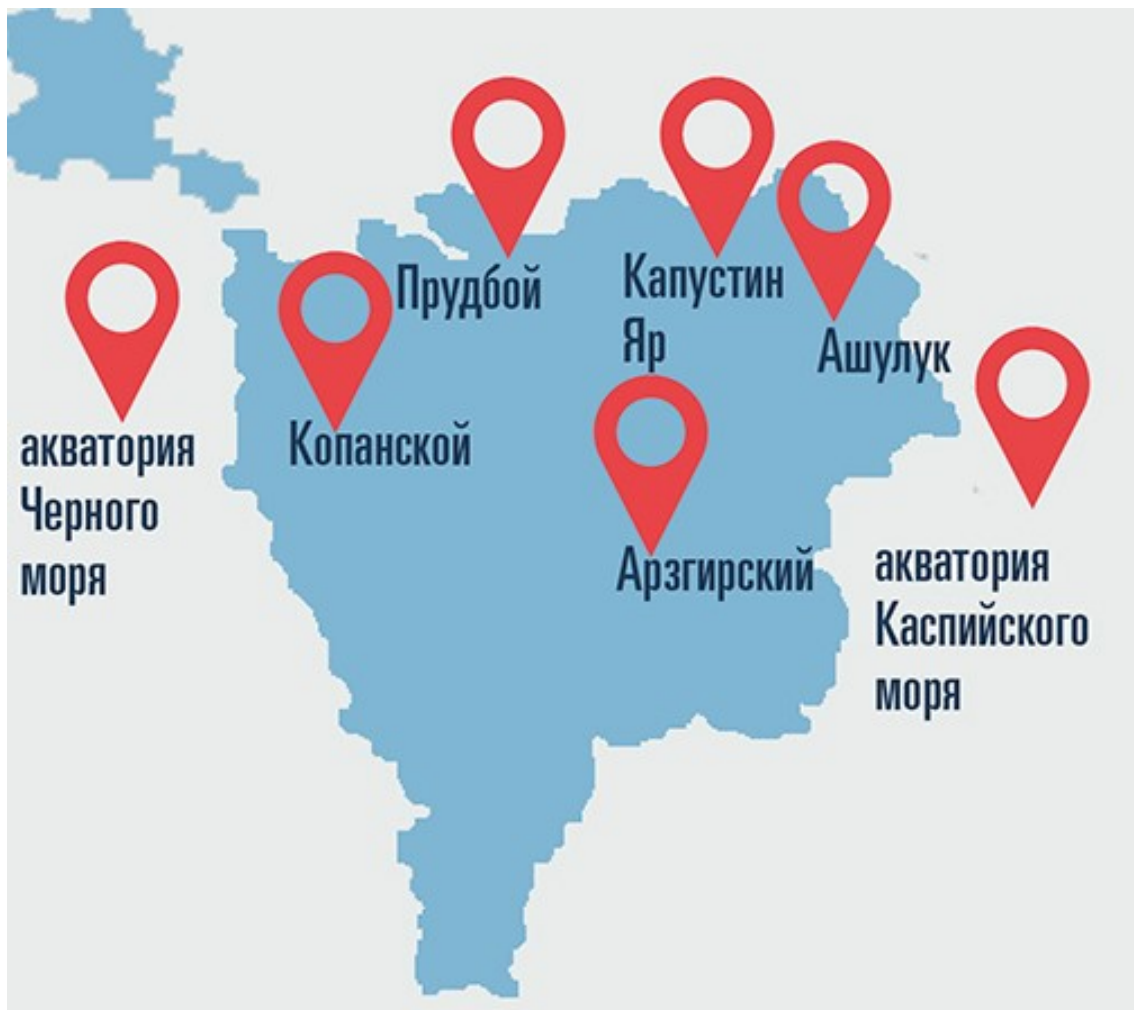
¹¹ В учениях "Кавказ-2020" примут участие военнослужащие из 17 стран. <https://tass.ru/armiya-i-opk/7185043>.

¹² Azerbaidžan отказался от участия в международных военных учениях в России. <https://ria.ru/20200906/ucheniya-1576831929.html>.

¹³ На высоком профессиональном уровне. <http://redstar.ru/na-vysokom-professionalnom-urovne/>.

¹⁴ Характер учения – сугубо оборонительный. <http://redstar.ru/harakter-ucheniya-sugubo-oboronitelnyj/>.

tilanteen synnyttäminen siirtymällä nopeasti taistelulajista toiseen, käytössä olevan asekapasiteetin katkeamaton täysimittainen hyödyntäminen, erillään päävoimista tapahtuva itsenäinen taistelutoiminta sekä syvyyteen tehtävät iskut ja niistä irrottautuminen.¹⁵

Kuva 1. Kavkaz-2020 pääharjoitusalueet. *Huom. Krimin niemimaa on de jure Ukrainan maaperää.*
Lähde: Venäjän puolustusministeriö.

¹⁵ Практические действия войск в ходе СКШУ «Кавказ-2020» пройдут в едином замысле общей оперативно-тактической обстановки. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315176@egNews>.

МААТАРАХТУМАТ

1. Harjoituspäivä (21.9.)

Eteläisen sotilaspiirin 49. yleisjoukkojen armeijan Pohjois-Kaukasiassa sijaitseva yhtymä siirtyi kalustomarssilla pysyvästä sijaintipaikastaan harjoitusalueelle. Sotilaspiiri tuki yhtymän marssia rakennuttamalla (materiaalitekniset tukijoukot) 500 metriä leveään ponttonisillan yhtymän marssireitille. Ylimenoa suojasivat ja tukivat materiaalitekniset joukot ja maavoimailmavoimat. Marssin aikana yhtymä harjoitteli muun muassa yhteistoimintaa ilmapuolustusjoukkojen kanssa torjuttaessa vihollisen ilmahyökkäyksiä ja toimittaessa vihollisen lennokkeja vastaan.¹⁶

Prudboj'n harjoitusalueella Eteläisen sotilaspiirin moottorijalkaväkiyhtymän ja erillisen ilmarynnäköprikaatin viestijoukot loivat ja ylläpitivät joukkojensa johtamisvalmiutta rakentamalla salattuja johtamisyhteyksiä ja liikkuvia kenttäkomentopaikkoja. Elektronisen sodankäynnin joukot tukivat johtamistoimintaa toteuttamalla vastaradiohäirintää. Borisoglebsk-2-valvonta- ja häirintälaitteella estettiin vihollisen lennokeilla suorittama optinen ja elektroninen tiedustelu.¹⁷ Viimeksi mainittu toimintatapa oli käytössä jo viime vuoden pääsotaharjoituksessa.¹⁸

Etelä-Ossetiassa sijaitsevasta Venäjän Eteläisen sotilaspiirin 58. yleisjoukkojen armeijan tukikohdan sotilaista ja eteläosseteista muodostettu pataljoonan taisteluosasto harjoitteli vihollisen etsintää ja paikantamista metsävuoristossa. Apuna käytettiin lennokkeja, SBR-3-lähitiedusteluasemia sekä Strelets-komento- ja viestijärjestelmää. Kun vihollinen oli paikannettu, se saarrettiin kahdella komppaniolla kolmannen tuhotessa vihollisen.¹⁹

Eteläisen sotilaspiirin 49. yleisjoukkojen armeijan moottorijalkaväki- ja panssarijoukot harjoittelivat rynnäkö- ja maavoimailmavoimien tukemana liikkuvaa puolustusta Ašulukin harjoitusalueella.²⁰

¹⁶ На СКШУ «Кавказ-2020» мотострелковые подразделения при поддержке инженерных подразделений и экипажей армейской авиации преодолели водные преграды. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315346@egNews>.

¹⁷ Подразделения РЭБ и связи соединений ЮВО и ВДВ развернули системы АСУВ и обеспечили защиту от БЛА противника под Волгоградом в ходе СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315189@egNews>.

¹⁸ Panschin Vladimir: Raportti Venäjän asevoimien strategisesta esikunta- ja johtamisharjoituksesta Tsentr-2019, s. 10. <https://www.doria.fi>.

¹⁹ Мотострелки ЮВО совместно с вооруженными силами Южной Осетии были подняты по тревоге в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315375@egNews>.

²⁰ Общевоинские соединения ЮВО отрабатывают на полигоне Ашлулук тактику ведения боевых действий в пустынной местности. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315327@egNews>.

Kaspianmeren lippueen Dagestanissa sijaitsevan merijalkaväkirykmentin joukkoyksikkö siirtyi kalustomarssilla Kaspianmeren rannikolle, jossa se ryhmittyi puolustukseen ja valmistautui raketinheitinten ja tykistön tukemana torjumaan vihollisen maihinnousun.²¹

”Maasotarintamalle” perustettiin katkeamattomaan toimintaan kykenevä tiedustelu-järjestelmä. Siihen kuului Orlan-10-, Tahion- ja Forpost-lennokeista muodostettu lennokiryhmä. Niiden toiminta oli synkronoitu GLONASS-satelliittiliitännällä varustetun Strelets-johtamis- ja viestijärjestelmän kanssa. Hyödyntäen edellä kerrotulla tavalla luotua suorituskykyä, lennokit pystyivät määrittämään ja välittämään maalitiedot niitä tarvitseville tahoille.²² Harjoituksen jälkeen puolustusministeri Šoigu totesi, että harjoituksessa käytössä olleet tiedustelu-vaikuttamiskyvyt (разведывательно-ударные, разведывательно-огневые комплексы) olivat erittäin tehokkaita.²³

2. Harjoituspäivä (22.9.)

Eteläisen sotilaspiirin Krasnodarin aluepiirissä ja Pohjois-Osetiassa sijaitsevan ohjusyhtymän Iskander-M-kalustolla varustetut joukkoyksiköt suorittivat noin 1 000 kilometrin rautatiemarssin Kapustin Jarin harjoituskentälle. Siellä ohjushenkilöt ampui-
vat simuloituja laukauksia ja taisteluammuntoja tärkeisiin vihollismaaleihin.²⁴

Eteläisen sotilaspiirin suojeleuyhtymä laski Prudboj´n harjoituskentällä kymmenen nelökilometrin alueelle aerosolipilven suojataksien moottorijalkaväkirykmentin siirtymistä. Mahdollisten taisteluaineiden käytön havaitsemiseksi suojeleutiedustelijat ottivat puolestaan näytteitä maasta, vedestä ja ilmasta sekä harjoittelivat joukkotuhoaseiden saastuttamien sotavarusteiden puhdistamista. Näissä tehtävissä käytettiin muun muassa RHM-6-kemiallisen tiedustelun ajoneuvoa, DDU-1-desifiointi- ja puhdistuslaitteita sekä TDA-2K-lämpölaitetta.²⁵

Saatujen sotakokemusten perusteella elektronisen sodankäynnin joukot yhdessä joukon oman ilmatorjunnan kanssa suojasivat kenttäkomentopaikkoja vihollisen lennokitoiminnalta. Tässä tarkoituksessa elektronisen sodankäynnin joukot käyttivät Žitel- ja Krasuha-S4-järjestelmiä ja lennokit valmistauduttiin tuhoamaan Pantsir-S1- ja Iгла-ilmatorjuntaohjuksilla.²⁶

²¹ Подразделения полка морской пехоты Каспийской флотилии совершили марш в районы сосредоточения в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315258@egNews>.

²² На СКШУ «Кавказ-2020» создана многоуровневая система разведки. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315257@egNews>.

²³ На высоком профессиональном уровне. <http://redstar.ru/na-vysokom-professionalnom-urovne/>.

²⁴ Ракетчики ЮВО из Краснодарского края и Северной-Осетии переброшены в Астраханскую область в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315467@egNews>.

²⁵ Подразделения РХБ защиты ЮВО на СКШУ «Кавказ-2020» обеспечили маскировку войск на площади более 10 кв. км. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315577@egNews>.

²⁶ В ЮВО на СКШУ «Кавказ-2020» задействованы подразделения по борьбе с БЛА условного противника. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315466@egNews>.

BMP-3- ja T-90A-kalustolla varustetut Eteläisen sotilaspiirin moottorijalkaväkiyhtymän tiedustelujoukot yhdessä maahanlaskujoukkojen ilmarynnäkköprikaatin tiedustelijoiden kanssa harjoittelivat Prudboj´n harjoituskentällä iskuosastotoimintaa vihollisen tiedustelutuhotyöpartioiden havaitsemiseksi, saartamiseksi sekä tuhoamiseksi. Harjoituksen sovellettu vaihe toteutettiin taisteluammuntana kiväärikaliperisilla aseilla.²⁷ Mahdollisesti juuri tähän harjoitustapahtumaan puolustusministeri Šoigu viittasi, kun hän harjoituksen jälkeen totesi, että Kavkaz-2020 -harjoituksessa kokeiltiin uusia eri aselajien joukkojen yhteistoimintamuotoja.²⁸

Eteläisen sotilaspiirin Armeniassa olevan venäläisen sotilastukikohdan viestijoukot rakensivat Alagjazin harjoituskentälle johtamisyhteydet. Esimerkiksi venäläisjoukkojen komentopaikan ja Armenian puolustusministeriön välille rakennettiin salaamaton ja salattu viestiyhteys. Pitkien johtamisyhteyksien takia lennokkeja käytettiin linkkeinä vahvistamaan ja varmistamaan johtamisyhteyksiä.²⁹

3. Harjoituspäivä (23.9.)

Ašulukin harjoituskentällä Eteläisestä sotilaspiiristä yli 800 sotilasta MTLB-MV-kalustolla varustetusta vuoristomoottorijalkaväkiyhtymästä harjoitteli pimeällä liikkuvaa puolustustaistelua. Taisteluteknisistä elementeistä harjoituksessa käytettiin sivustatulistusta sekä liikkuvaa tykki- ja konekivääriammuntaa. Sovellettu vaihe toteutettiin taisteluammuntana, jossa 500–1 200 metrin etäisyydellä olleet maalit kuvasivat vihollisen kevyesti panssaroitua kalustoa ja elävää voimaa.³⁰

Ašulukin harjoituskentällä marssirivistöä suojanneet Eteläisen sotilaspiirin sotilaspoliisit yhdessä Etelä-Ossetian erikoisjoukkojen kanssa torjuivat vihollisen tuhotyöryhmän hyökkäyksen ampumatarvikkeita kuljettanutta marssirivistöä vastaan. Taistelujen aikaisessa yhteydenpidossa käytettiin ensikertaa Namotka-KS-lähiradiota. Harjoitusepisodeihin liittyi myös haavoittuneiden ensiapu- ja evakuointiharjoitus.³¹

Prudboj´n harjoituskentällä Eteläisen sotilaspiirin moottorijalkaväkiyhtymän tarkka-ampujapareja kuljetettiin helikoptereilla toiminta-alueille, jossa heidän oli määrä toimia pimeällä vihollisen marssirivistöjä vastaan. Tarkka-ampujien käytössä oli lämpökameroita. Kun niiden avulla tarkka-ampuja havaitsivat vihollisen kevyesti panssaroidun marssirivistön, sen kärki pysäytettiin järeäkaliiperisilla ASVK- ja SVD-tarkkuuskivääreillä. Tämän jälkeen tarkka-ampujat ilmoittivat Strelets-johtamis- ja viesti-

²⁷ Разведывательные подразделения ЮОВО и ВДВ в ходе СКШУ «Кавказ-2020» уничтожили условных диверсантов под Волгоградом. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315452@egNews>.

²⁸ На высоком профессиональном уровне. <http://redstar.ru/na-vysokom-professionalnom-urovne/>.

²⁹ Подразделения связи ЮОВО обеспечивают непрерывный контроль проведения розыгрышей СКШУ «Кавказ-2020» в Армении. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315469@egNews>.

³⁰ Впервые горные мотострелки ЮОВО в пустынной местности Астраханской области провели ночной оборонительный бой в рамках СКШУ «Кавказ-2020». https://function.mil.ru/news_page/country/more.htm?id=12315672@egNews.

³¹ На полигоне Ашuluk в рамках учения «Кавказ-2020» военная полиция и спецназ ЮОВО защитили колонну от условных диверсантов. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315821@egNews>.

järjestelmällä pysäytetyn kolonnan sijaintitiedot tykistölle, joka tuhosi tulellaan pysäytetyn vihollisosaston.³² Täsmälleen samaa toimintaperiaatetta käytettiin vuoden 2019 strategisessa esikunta- ja johtamisharjoituksessa.³³

Prudboj´n harjoituskentällä Eteläisen sotilaspiirin moottorijalkaväkiyhtymän Msta-S-telatykkipatteristot ampuivat tulivalmistelun yli 15 kilometrin päässä sijainneisiin vihollisen toiminnan kannalta sen tärkeimpiin kohteisiin sekä sotakalustoon. Tulitoiminnan jälkeen patteristot väistyivät vastatykistöiskun alta ja jatkoivat uusista tuliaseista keskitettyllä tulella vihollisen puolustuskeskuksen tuhoamista. Tulenkorjauksessa ja tulivaikutuksen arvioinnissa käytettiin lennokkeja.³⁴

Niin ikään Prudboj´n harjoituskentällä Eteläisen sotilaspiirin suojelujoukkojen liekinheitinmiehistöt harjoittelivat vihollisen elävän voiman ja kevyesti panssaroitujen maalien tuhoamista jalkaväen RPO-A-liekinheittimillä. Harjoituksessa liekinheittäjiä käytettiin niin yksittäin kuin kootusti. Liekinheitinmiehistöille maalitiedot hankittiin suojelujoukkojen [tiedusteluosien] lennokeilla.³⁵

Dagestanissa Adanakin harjoitusalueella Kaspianmeren lippueen merijalkaväkipataljoonan etuosasto teki rynnäkkövarustuksessa maahanlaskun Mi-8-helikoptereista ja saartoi sekä satoi taisteluun vihollisen etuvartion. Samanaikaisesti merijalkaväkipataljoonan pääosat etenivät raivattujen sulutteiden läpi panssaroiduilla BTR-82A-kuljetusajoneuvoilla vihollisen selustaan, jossa saartoivat ja tuhosivat vihollisen pääosat. Merijalkaväen taistelua tuettiin Grad-raketinheittimillä, 122 millimetrin D-30-haupitseilla, 120 millimetrin 2S12 Sani-kranaatinheittimillä sekä Mi-35-taisteluhelikoptereiden tulella.³⁶

Armeniassa olevan Venäjän sotilastukikohdan sotilaspoliisit harjoittelivat vihollisen tuhotyöntekijöiden hallussa olleen rakennuksen valtaamista. Harjoituksen osavaiheita olivat: rakennuksen salainen lähestyminen, sen saartaminen sekä vihollisen tuhoaminen. Sotilaspoliisit käyttivät erikoisaseistusta ja taktisia metodeja, jotka on opittu nykyaikaisten konfliktien asutuskeskustaisteluista.³⁷

Etelä-Ossetiassa sijaitsevan Venäjän Eteläisen sotilaspiirin 58. yleisjoukkojen armeijan 4. sotilastukikohdan joukoista muodostettu pataljoonan taisteluosasto suoritti kalustomarssin Dzartsemin harjoituskentälle Etelä-Ossetiassa. Marssin aikana harjoiteltiin

³² Снайперы ЮВО остановили колонну техники противника в ночное время в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315680@egNews>.

³³ Panschin Vladimir: Raportti Venäjän asevoimien strategisesta esikunta- ja johtamisharjoituksesta Tsentr-2019, s. 19. <https://www.doria.fi>.

³⁴ В рамках СКШУ «Кавказ-2020» артиллеристы соединения ЮВО уничтожили важные объекты условного противника под Волгоградом. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315758@egNews>.

³⁵ Огнеметчики подразделений РХБ защиты соединения ЮВО уничтожили бронетехнику условного противника под Волгоградом в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315719@egNews>.

³⁶ Морские пехотинцы Каспийской флотилии на СКШУ «Кавказ-2020» ликвидировали НВФ в горах Дагестана. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315678@egNews>.

³⁷ Полицейские ЮВО уничтожили диверсантов в ходе тактических розыгрышей в рамках СКШУ «Кавказ-2020» в Армении. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315736@egNews>.

muun muassa pioneeritiedustelua, ilmatorjuntaa sekä toimintaa vihollisen tiedustelutuhotyöryhmiä vastaan. Viimeksi mainitussa tarkoituksessa pataljoonan taisteluosasto vastaan hyökkäsi maaliosasto. Se sidottiin taisteluun ja pataljoonan taisteluosaston pääosat väistivät taistelun maaston tarjoamaa suojaa hyväksi käyttäen ja jatkoivat marssiaan kohdealueelleen.³⁸

Tsabalín harjoitusalueella Eteläisen sotilaspiirin tiedustelujoukot yhdessä abhaasi erikoisjoukkojen kanssa harjoittelivat terroristien hallitseman alueen eristämistä, saartamista sekä terroristien tuhoamista.³⁹

4. Harjoituspäivä (24.9.)

Prudboj'n harjoitusalueella Eteläisen sotilaspiirin moottorijalkaväkiyhtymä yhdessä maahanlaskujoukkojen kanssa tekivät massiivisen vastahyökkäyksen Mi-28N-helikoptereiden ja Su-25-rynnäkkökoneiden sekä Tornado-G-raketinheitinten ja Msta-S-telatykkien tukemana. Aluksi vihollisen selustaan tehtiin Mi-8AMTŠ-helikoptereista takainen maahanlasku, jolla tuetettiin tappioita vihollisen panssarikalustolle. Tämän jälkeen moottorijalkaväki- ja panssarijoukot hyökkäsivät savuverhon suojaamina vihollisen päävoiman sivustaan helikoptereiden ja rynnäkkökoneiden tulen tukemana. Samanaikaisesti raketinheitinten ja tykistön tulella tuotettiin tappioita vihollisen sotakalustolle ja elävälle voimalla ja täten estettiin vihollista käyttämästä reservejään. Tulen johtamisessa ja tulivaikutuksen tiedustelussa käytettiin lennokkeja. Lopuksi hyökännyt joukko tuhosi omilla Verba- ja Tunguska-ilmatorjuntaohjuksilla vihollisen lennokkihyökkäyksen.⁴⁰

Ašulukin harjoitusalueella Eteläisen sotilaspiirin 49. yleisjoukkojen armeijan suojele- ja pioneerijoukot pysäyttivät vihollisen panssarimurron käyttämällä ”tuliseinä” -menetelmää. Vihollisen panssarivaunujen käytön kannalta uhanalaiselle suunnalle oli panssarimiinoista ja sytytyspommeista valmisteltu panssarieste. Kun vihollisen panssarit saapuivat tälle alueelle, laukaistiin miinat ja sytytyspommit. Näin aikaansaatu tuliseinän kuumuus esti taisteluvälineiden käytön ja joukkojen johtamisen. Lisäksi venäläiset arvioivat, että tuliseinä, joka tuhoaa vihollissotilaita elävänä polttamalla, laskee vastustajan joukkojen taistelumoraalia.⁴¹

³⁸ Тактическая группа ЮОВО в Южной Осетии совершила марш на полигон «Дзарцеми» в Южной Осетии в ходе СКШУ «Кавказ-2020». https://function.mil.ru/news_page/country/more.htm?id=12315676@egNews.

³⁹ В Абхазии российские и абхазские военнослужащие провели операцию по борьбе с вооруженными формированиями в рамках учения «Кавказ-2020». https://function.mil.ru/news_page/country/more.htm?id=12315671@egNews.

⁴⁰ Мотострелки совместно с авиацией, артиллерией и десантниками провели масштабную контратаку на СПКУ «Кавказ». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315985@egNews>; В рамках СКШУ «Кавказ-2020» артиллеристы соединения ЮОВО уничтожили важные объекты условного противника под Волгоградом. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315983@egNews>; Зенитчики отразили массированную атаку авиации и беспилотников под Волгоградом на учениях «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315999@egNews>.

⁴¹ На полигоне Ашулук в рамках СКШУ «Кавказ-2020» военнослужащие ЮОВО остановили прорыв танков условного противника «огненным валом». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316090@egNews>.

Kapustin Jarin harjoituskentällä käytettiin Eteläisen sotilaspiirin lennokkijoukoista muodostettua lennokkiryhmää, jonka kalustona oli Forpost-, Orlan-10- ja Eleron-3-lennokkeja. Lennokit operoivat 100–5 000 metrin korkeudella ja välittivät reaaliajassa tietoja tiedustelu-, tulenjohto- sekä elektronisen sodankäynnin tehtävissä.⁴²

Kuva 2. Moottorijalkaväen ja maahanlaskujoukkojen vastahyökkäysharjoitus 24.9. Lähde: Venäjän puolustusministeriö (mil.ru).

Alagjazin harjoituskentällä Armeniassa Eteläisen sotilaspiirin ja Armenian asevoimien panssari- ja tykistöjoukot harjoittelivat tulenkäyttöä. Epäsuorantulen yksiköt ampuivat haupitseilla ja kranaatinheittimillä maaleja aina 5 000 metrin etäisyydelle saakka. Tulenkorjauksessa käytettiin lennokkeja. Panssarimiehistöt hyödynsivät harjoittelussaan kansainvälisistä aseellisista konflikteista saatuja kokemuksia käyttäen muun muassa ”panssarikaruselli”, ”ryömivä panssarivaunu” sekä ”panssarivaunutiedustelija” -taistelutekniikoita.⁴³ Näistä ensiksi mainittu taistelutekniikka oli käytössä ainakin jo Zapad-2017 -harjoituksessa.⁴⁴

Etelä-Ossetiassa sijaitsevasta Eteläisen sotilaspiirin 58. yleisjoukkojen armeijan 4. sotilastukikohdan sotilaista muodostettu pataljoonan taisteluosasto harjoitteli vihollisosastojen etsintää, eristämistä sekä tuhoamista vuoristo-olosuhteissa. Näissä tehtävissä käytettiin lennokkeja ja SBR-3-lähitiedusteluasemia. Taisteluosastosta erillään

⁴² На полигоне «Капустин Яр» в рамках СКШУ «Кавказ-2020» создана сводная группа беспилотной авиации. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315919@egNews>.

⁴³ Танкисты и артиллеристы ЮВО и Минобороны Армении выполнили боевые стрельбы на полигоне Алагяз в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315982@egNews>.

⁴⁴ Panschin Vladimir: ”Niin sotii kuin harjoittelee”. Tulkintoja Zapad-2017 sotaharjoitustapahtumista sekä arvio Venäjän asevoimien joukkojen käytöstä ja toiminta- tavoista Zapad-2017-harjoitukseen peilaten, s. 15 viite 82. <https://www.doria.fi>.

toimi tarkka-ampujapareja, jotka valmistelivat tuliasemia maastoon ja rakennetulle alueelle taisteluosaston tukemiseksi.⁴⁵

⁴⁵ Батальонная тактическая группа ЮВО в Южной Осетии обнаружила и блокировала условного противника в ходе СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315921@egNews>.

3

MERITAPAHTUMAT

1. Harjoituspäivä (21.9.)

Yli 20 Mustanmeren laivaston alusta osallistui harjoitukseen. Alukset jaettiin taktisiin ryhmiin ja ne siirtyivät kotisatamistaan meriharjoitusalueille läpi rai-
vatus miinakentän raivaajaosaston luotsaamana. Harjoituksen ensivaiheessa Mustanmeren laivaston alukset suojaavat meriliikennettä miinoittein ja harjoittelevat sukellusveneiden torjuntaa sekä yhteistoimintaa rannikkojoukkojen ja merivoimailma-voimien kanssa.⁴⁶

Kaspianmeren lippueesta harjoitukseen osallistui taktisiin ryhmiin jaettuina noin 40 pinta-alusta. Lippueen harjoitustoiminnan tarkoituksena oli parantaa sen kykyä puolustaa Kaspianmeren talousaluetta ja meriliikenteen suojaamista sekä yhteistoimintaa rannikkojoukkojen kanssa.⁴⁷

Krasnodarin aluepirissä sijaitseva Mustanmeren laivaston merijalkaväkijoukkoyksikkö kohotti taisteluvalmuttaan ja siirtyi lastausalueelle, jossa se lastattiin kolmeen suureen maihinnousualukseen (Tsezar Kunikov, Azor, Novotšerkask) Tamanin niemimaalle myöhemmin tehtävää maihinnousua varten.⁴⁸

2. Harjoituspäivä (22.9.)

Toisen harjoituspäivän aikana molemmilla meriharjoitusalueilla oli miinanraivaustoiminta edennyt siten, että harjoitusjoukot oli kokonaisuudessaan saatu kotisatamista meritoiminta-alueille.⁴⁹

Kaspianmeren lippueen kolmesta ohjusaluksesta muodostettu iskuryhmä tuhosi Tšetšenin saarella olleen vihollistukikohdan AK-190-laivatykkiä tulella. Niiden tulta johdettiin merijalkaväen perustamista tulenjohtopaikoista sekä merijalkaväen lennokeilla. Tämän lisäksi alusmiehistöt harjoittelivat vedenalaisten tuhotyöryhmien torjuntaa singoilla ja järeäkaliiperisilla konekivääreillä.⁵⁰

⁴⁶ Более 20 кораблей Черноморского флота вышли в море в ходе СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315179@egNews>.

⁴⁷ Противоминные силы соединения кораблей охраны водного района обеспечили безопасный выход в море основных сил Каспийской флотилии. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315328@egNews>; Более 30 боевых кораблей Каспийской флотилии привлечены к участию в СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315256@egNews>; В ходе СКШУ «Кавказ-2020» будут отработаны вопросы подготовки и проведения операций по борьбе с вооруженными формированиями международных террористических организаций. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315209@egNews>.

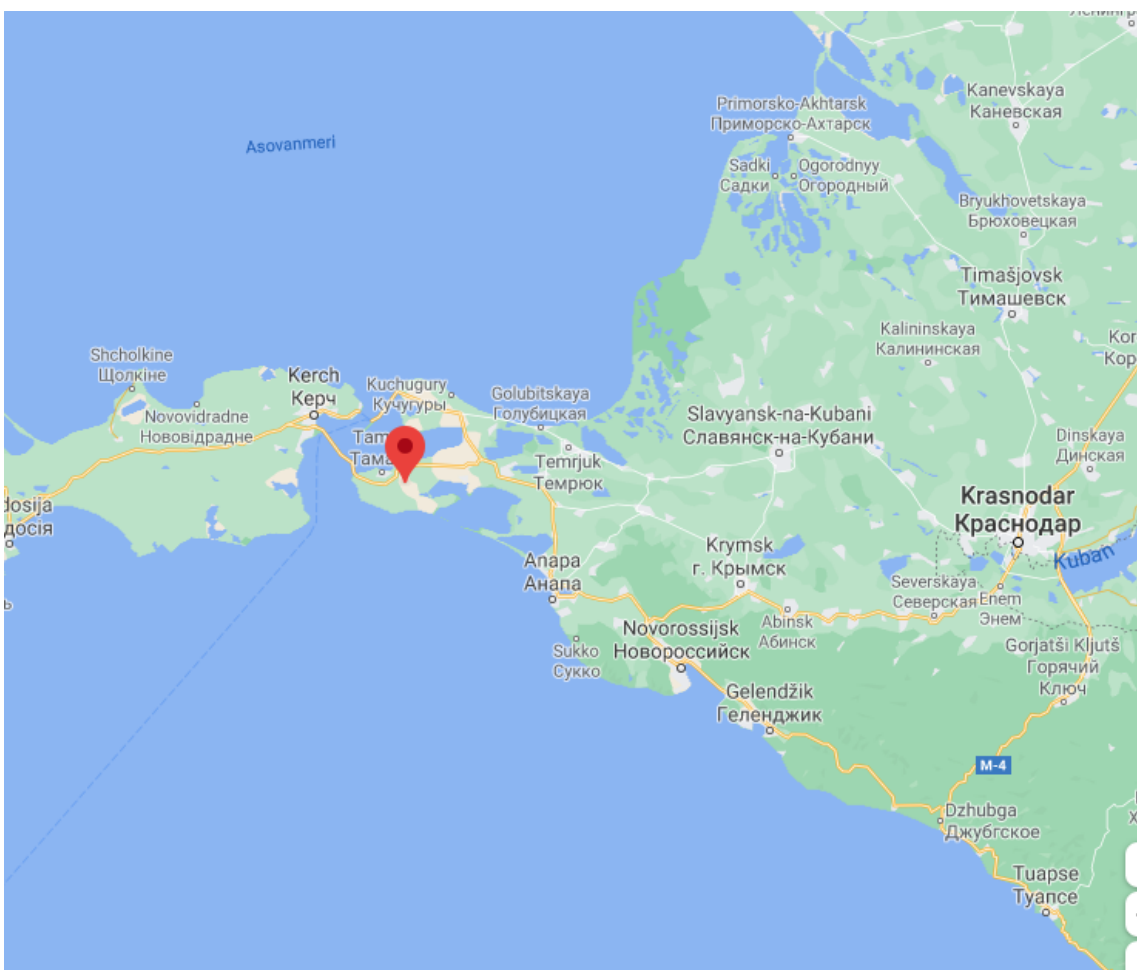
⁴⁸ Подразделения морской пехоты Черноморского флота совершили марш и погрузку на большие десантные корабли в ходе СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315383@egNews>.

⁴⁹ На Черном и Каспийском морях в рамках СКШУ «Кавказ-2020» проведено учение минно-тральных сил. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315463@egNews>.

⁵⁰ Корабли Каспийской флотилии уничтожили условную базу НВФ на острове Чечень. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315461@egNews>.

Mustanmeren laivaston ohjusveneet Ivanovets ja R-60 yhdessä merivoimailmavoimien kanssa harjoittelivat vihollisen alusosaston tuhoamista. Harjoituksen ensivaiheessa ohjusveneet tulittivat vihollisen taistelualusosastoa Moskit-meriohjuksin. Toisessa vaiheessa alusosastoon iskivät ohjuksin Su-24M-rintamapommittajapari ja Su-30S-monitoimihävittäjäpari.⁵¹

Mustanmeren laivaston liikkuvat Bastion- ja Bal-rannikko-ohjusjoukot tuhosivat tullaan Krasnodarin aluepiirissä taktista maihinnousua suorittamaan lähetetyt vihollisaluukset. Tulitoiminnan jälkeen ohjusjoukot väistyivät vastavalmistelun alta uusiin tuliasemiin. Ohjustulen vaikutusta tiedusteltiin meri-ilmavoimien ja ilmatorjuntajoukkojen lennokeilla.⁵²

Kuva 3. Tamanin niemimaa on Kertšinsalmen itäpuolella Asovanmeren ja Mustanmeren välissä.

⁵¹ Корабли и авиация Черноморского флота ракетным ударом уничтожили отряд кораблей противника в рамках СКИУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315559@egNews>.

⁵² Береговые ракетные комплексы «Бал» и «Бастيون» Черноморского флота уничтожили корабли условного противника в ходе СКИУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315633@egNews>.

3. Harjoituspäivä (23.9.)

Kaspianmeren lippueen merijalkaväkirykmentti nousi maihin Dagestanissa alusosaston ja helikoptereiden tulen tukemana. Maihinnousun ensivaiheessa rantamaalle laskettiin tykkiveneiden ja Mi-24- sekä Mi-35-helikoptereiden tulituen turvin Mi-8-helikoptereista merijalkaväen ilmarynnäkköryhmät. Samanaikaisesti Kaspianmeren lippueen tiedustelijat toteuttivat Mi-8AMTŠ-helikoptereista maahanlaskun vihollisen selustaan. Tämän jälkeen merijalkaväen päävoimat rantautuivat. Harjoitukseen osallistui kaksi alusta FSB:n rajavartiojoukoista sekä kaksi alusta Iranin sotalaivastosta.⁵³

Kaspianmeren lippueen alusosaston ohjuslaiva Tatarstan tuhosi ilmapuolustusharjoituksessa vihollisen risteilyohjuksen Osa-M-ilmatorjuntaohjusjärjestelmällä. Alusosaston tykkiveneet tulittivat aseistuksellaan vihollisen merimaaleja, jonka lisäksi alusasto harjoitteli pimeällä vaikeissa sääolosuhteissa haavoittuneiden evakuointia.⁵⁴

Kaspianmeren lippueen liikkuva Bal-rannikko-ohjuspatteri tuhosi simuloituilla laukauksilla Dagestanin rantamaalta Kaspianmerellä seilanneen vihollisalusosaston. Tulitoiminnan jälkeen ohjuspatteri väistyi uusiin tuliasemiin välttääkseen vastavalmistelu.⁵⁵

Kaspianmeren lippueen vedenalaisten tuhotöiden vastustamisosasto harjoitteli vihollisen tuhotyöryhmien havaitsemista ja eliminointia.⁵⁶

4. Harjoituspäivä (24.9.)

Kaspianmeren lippueen taktinen alusryhmä yhdessä Iranin sotalaivaston aluksien kanssa ampuivat Kaspianmerellä meri- ja ilmamaaleja. Alusten tutkakaluston lisäksi maalinosoituksessa käytettiin rannikolla sijainneita tähystyspaikkoja.⁵⁷

Mustanmeren laivaston alusosastot harjoittelivat ohjus- ja tykkiasein vihollisen ilmahyökkäyksen torjuntaa.⁵⁸

⁵³ Корабли ВМС Ирана приняли участие в эпизоде учений «Кавказ» на Каспийском море. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315804@egNews>.

⁵⁴ Ракетный корабль «Татарстан» КФЛ уничтожил крылатую ракету условного противника в акватории Каспийского моря в ходе СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315823@egNews>.

⁵⁵ Дивизион берегового ракетного комплекса «Бал» уничтожил корабль условного противника в Каспийском море. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315752@egNews>.

⁵⁶ В Дагестане отряд ПДСС Каспийской флотилии уничтожил диверсантов в пункте базирования кораблей. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315718@egNews>.

⁵⁷ Корабли Каспийской флотилии и ВМС Ирана артиллерийским огнём уничтожили морские силы НВФ в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316092@egNews>.

⁵⁸ Корабли Черноморского флота провели ракетные и артиллерийские стрельбы по воздушным целям в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315958@egNews>.

Mustanmeren laivaston partioalukset yhdessä vedenalaisten tuhotyönvastaisten alusten kanssa eristivät Krasnodarin alueella vihollisen mantereelle johtavat merihuoltoreitit ja estivät näin vihosta saamasta meriteitse ammus- ja elintarviketäydennystä.⁵⁹

⁵⁹ Корабли Черноморского флота в ходе СКШУ «Кавказ-2020» блокировали каналы снабжения террористов на побережье Краснодарского края. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315930@egNews>.

ILMA- JA ILMAPUOLUSTUSTAPAHTUMAT

1. Harjoituspäivä (21.9.)

Noin 60 kuljetusilmavoimien Il-76-kuljetuskonetta siirrettiin operatiivisille kentille pysyviltä sijaintipaikoiltaan Tveristä, Pihkovasta, Orenburgista, Uljanovskista sekä Rostovista.⁶⁰

Harjoitukseen osallistuneet maavoimailmavoimien (ja Armenian asevoimien) yli 30 taistelu-, rynnäkkö- ja kuljetushelikopteria ryhmitettiin operatiivisille lentokentille.⁶¹

Harjoitukseen perustettiin keskitetty automatisoitu ilmapuolustuksen johtamisjärjestelmä. Siihen kuului yli 10 S-300-, S-400- sekä Pantsir-S-ilmatorjuntaohjuspatteristoa 4. ilmavoima- ja ilmapuolustusarmeijasta, Buk-M3- ja Buk-M3 ja Tor-M-ilmatorjuntaohjuspatteristoja Eteläisen sotilaspiirin armeijoista [49.A, 58.A] sekä Su-27- ja Su-30SM-hävittäjiä, jotka operoivat Krimin, Krasnodarin ja Stavropolin kentiltä.⁶² Ilmapuolustuksen integroitu johtamisjärjestelmä oli tiettävästi ensi kertaa käytössä Tsentr-2019 strategisessa esikunta- ja johtamisharjoituksessa.⁶³

2. Harjoituspäivä (22.9.)

Ašulukin harjoituskentällä torjuttiin S-300-, S-400-, Buk-M2- ja Pantsir-S-ilmatorjuntaohjusjärjestelmien ja Su-27-, Su-30SM- sekä Su-35 hävittäjien simuloituilla laukauksilla vihollisen massiivinen ohjus- ja ilmahyökkäys. Maaliosastona oli ilma-avaruusvoimista yli 50 erilaista ilma-alusta, joiden tehtävänä oli lyödä ilmapuolustus tuhoamalla tutka-asemat, ilmatorjunta-aseet sekä lentokentät. Maaliosasto lensi eri nopeuksilla (200–2 000 km/h) matalimman lentokorkeuden ollessa noin 50 metriä.⁶⁴

⁶⁰ Военно-транспортная авиация ВКС перебазирована на оперативные аэродромы в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315254@egNews>.

⁶¹ Эскадрилья «Аллигаторов» и «Ночных охотников» перебазирована в Астраханскую область в рамках СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315404@egNews>; Около 20 экипажей армейской авиации двух стран задействованы на тактических розыгрышах СКШУ «Кавказ-2020» в Армении. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315357@egNews>.

⁶² Дивизионы новейших зенитных ракетных комплексов усилили систему ПВО ЮВО в районах проведения СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315252@egNews>; В рамках СКШУ «Кавказ-2020» в ЮВО создана единая система управления дежурных по ПВО сил. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315191@egNews>; Истребители ЮВО заступили на боевое дежурство на оперативных аэродромах на Юге России. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315177@egNews>.

⁶³ Panshin Vladimir: Raportti Venäjän asevoimien strategisesta esikunta- ja johtamisharjoituksesta Tsentr-2019, s. 2, 8. <https://www.doria.fi>.

⁶⁴ На полигоне Ашулук подразделения ПВО Южного военного округа успешно отразили массированный ракетно-авиационный удар. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315460@egNews>; Расчеты С-400 и «Панцирь-С» отразили массированный ракетно-авиационный удар на СКШУ «Кавказ». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315558@egNews>.

Mustanmeren laivaston merivoimailmavoimien (27PS) helikopterimiehistöt harjoittelivat ammus- ja elintarviketäydennysten toimittamista ankkurissa ja liikkeessä oleville aluksille.⁶⁵

Yli 20 Ka-52-, Mi-28- ja Mi-35-helikopterimiehistöä Eteläisen sotilaspiirin 4. ilmavoima- ja ilmapuolustusarmeijasta suojasi yleisjoukkojen armeijan mekanisoidun kolonnan marssia harjoitusalueelle.⁶⁶

3. Harjoituspäivä (23.9.)

Kapustin Jarin harjoituskentällä maavoimailmavoimista 20 Mi-28-, ja Ka-52-taisteluhelikopteria tulitti kiväärikaliperisin ja ohjusasein maamaaleja, jotka kuvasivat vihollisen elävää voimaa ja panssaroitua kalustoa. Lisäksi joukko kuljetushelikoptereita kuljetti maahanlaskujoukkoja taktisiin maahanalaskuihin liittyen.⁶⁷

Eteläisen sotilaspiirin operatiivistaktisten ilmavoimien Su-30-SM- ja Su-34-miehistöt harjoittelivat ilmatiedustelua, maavoimien suojaamista sekä maamaalien tulittamista ohjuksin ja pommein. Pareittain tai parvina toimineiden koneiden tulitoimintakorkeus oli 600–1 200 metriä.⁶⁸

Kopanskin harjoituskentällä Mi-28N-, Ka-52-, Mi-35- ja Mi-24-taisteluhelikopterit harjoittelivat ilmatiedustelua, maamaalien tulittamista sekä maavoimien tukemista. Ilmatiedustelussa parvina ja pareina toimineet helikopterit lensivät matalilla korkeuksilla maanpintaa mukailen. Ohjusasein ammuttiin puolestaan maaleja, jotka kuvasivat vihollisen taisteluasemia, marssirivistöjä sekä komentopaikkoja.⁶⁹

4. Harjoituspäivä (24.9.)

Ilma-avaruusvoimien Tu-22M3-kaukopommittajamiehistöt ja Eteläisen sotilaspiirin Su-34- ja Su-24M-rintapommittajat nousivat ilmaan Rostovin ja Kalužskin alueilta pommittaakseen 250–500 kilon pommeilla 1 000–2 000 metrin korkeudesta Astrahanin harjoituskentällä sijainneita maaleja, jotka kuvasivat vihollisen panssaroitua kalustoa, betonilinnotteita sekä linnoitettuja maanalaisia komentopaikkoja. Tu-22M3-ko-

⁶⁵ Морская авиация Черноморского флота в ходе СКШУ «Кавказ-2020» отработала доставку боеприпасов и продовольствия на боевые корабли в акватории Черного моря. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315470@egNews>.

⁶⁶ Армейская авиация ЮВО на СКШУ «Кавказ-2020» обеспечила прикрытие сухопутных подразделений на марше. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315456@egNews>.

⁶⁷ 20 вертолетов Ми-28 и К-52 нанесли ракетный удар на учениях «Кавказ-2020». https://function.mil.ru/news_page/country/more.htm?id=12315675@egNews.

⁶⁸ Экипажи оперативно-тактической авиации ЮВО выполнили прикрытие наземной группировки войск с воздуха. https://function.mil.ru/news_page/country/more.htm?id=12315863@egNews.

⁶⁹ Экипажи ударных вертолетов ВКС и ЮВО уничтожили объекты противника на полигонах ЮВО в рамках СКШУ «Кавказ-2020». https://function.mil.ru/news_page/country/more.htm?id=12315868@egNews.

neet toimivat pareittain ja Eteläisen sotilaspiirin koneet toimivat puolestaan neljän koneen parvissa. Molempien pommituksia suojasivat Su-27-hävittäjät. Maalitiedustelussa käytettiin Su-24MR-koneita. Harjoitukseen osallistui yli 30 konetta.⁷⁰

Krasnodarissa sijaitsevan Eteläisen sotilaspiirin sekalentorykmentin parvina toimineet noin kymmenen Su-25SM3-konetta harjoittelivat tykein, ohjuksin sekä pommein vihollisen lentokenttäinfrastruktuurin tuhoamista.⁷¹

Eteläisen sotilaspiirin operatiivistaktiset ilmavoimat yhdessä maavoimailmavoimien kanssa toteuttivat massiivisen ilmaiskun Rostovin ja Volgogradin alueilla Stavropolin aluepiirissä sekä Krasnodarissa että Krimillä sijainneilta lentokentiltä. Kiinteäsiipinen kalusto käytti hyökkäyksessä pommeja, ohjuksia, tykkejä sekä kiväärikaliperisia aseita. Helikopterit ampuivat puolestaan tykeillä sekä panssarintorjuntaohjuksilla maaleihin usean kilometrin etäisyydeltä.⁷²

Kuva 4. Harjoituksen helikopterikalustoa. Kuva: Venäjän puolustusministeriö (mil.ru).

⁷⁰ Экипажи ВКС и ЮВО отработали нанесение массированного бомбового удара на полигонах в Астраханской области. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315927@egNews>.

⁷¹ Штурмовики Су-25СМ3 ЮВО уничтожили аэродром условного противника в ходе СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315953@egNews>.

⁷² Авиация ЮВО в рамках учения «Кавказ-2020» нанесла массированные авиационные удары на полигонах под Ейском и Буденновском. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316031@egNews>.

Maahanlaskujoukot

1. Harjoituspäivä (21.9.)

Maahanlaskujoukoista harjoitukseen osallistui noin 3 500 sotilasta Novorossijskissa [7. IlmaRynnD], Kamyšinskissa [56. Erillinen IlmaRynnPr] sekä Uljanovskissa [31. Erillinen IlmaRynnPr] sijaitsevista ilmarynnäkköyhtymistä. Harjoituksessa hypättiin ensikertaa Il-76MD-koneesta. Uusina varjotyyppinä harjoituksessa käytettiin PBS-950U- ja MKS-350-varjoja.⁷³

Vuonna 2016 alkanut maahanlaskujoukkojen kokeilutoiminta jatkui myös vuoden 2020 pääsotaharjoituksessa. Tässä tarkoituksessa 31. erillinen ilmarynnäkköprikaati toteutti kokeiluja uudentyypisen maahanlaskuyhtymään liittyen.⁷⁴ Mitä tämä käytännössä tarkoitti, ei ilmennyt harjoitusuutisoinnista. Mahdollisesti kokeilutoiminta ilmeni ilmarynnäkköprikaatin ja maavoimailmavoimien muodostaman ”liikkuvan portaan” käyttönä. Sen pyrkimyksenä oli parantaa joukon liikkuvuutta ja viholliseen kohdistuvaa tuhovoimaa⁷⁵. Mahdollisesti osa maahanlaskujoukkoihin liittyntä kokeilua oli myös se, että harjoitukseen osallistuneet maahanlaskujoukot alistettiin operatiivisesti Eteläiselle sotilaspiirille.⁷⁶

2. Harjoituspäivä (22.9.)

Harjoitukseen osallistuneet maahanlaskujoukot alistettiin operatiivisesti Eteläiselle sotilaspiirille.⁷⁷

7. Ilmarynnäkködivisioonan yhden rykmentin panssarintorjuntapatteri harjoitteli toimintaa yhtymän panssarintorjuntareservinä. Tässä tarkoituksessa patteri ampui taisteluammuntoja Konkurs-panssarintorjuntaohjuksella useista tuliasemista maaleihin, jotka kuvasivat vihollisen esikunta- ja komentoajoneuvoja sekä taktisten ohjusten laukaisualustoja.⁷⁸

Maahanlaskujoukot harjoittelivat haupsien, raskaiden kranaatinheitinten sekä erityyppisten maastohenkilöautojen siirtoa maavoimailmavoimien Mi-26- ja Mi-8AMTŠ-

⁷³ Более 3,5 тыс. военнослужащих ВДВ и около 1 тыс. единиц ВВСТ задействовано в СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315253@egNews>.

⁷⁴ Kofman Michael: Rethinking the Structure and Role of Russia's Airborne Forces. <https://russianmilitaryanalysis.wordpress.com/2019/01/30/rethinking-the-structure-and-role-of-russias-airborne-forces/>; Более 3,5 тыс. военнослужащих ВДВ и около 1 тыс. единиц ВВСТ задействовано в СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315253@egNews>.

⁷⁵ На высоком профессиональном уровне. <http://redstar.ru/na-vysokom-professionalnom-urovne/>.

⁷⁶ С подразделениями Новороссийского и Камышинского соединений ВДВ проведена тренировка по загрузке техники и личного состава в самолеты военно-транспортной авиации. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315632@egNews>; Vrt. kuitenkin Stefan Forss, Lauri Kiianlinna, Pertti Inkinen & Heikki Hult: Venäjän sotilaspoliittinen kehitys ja Suomi. Maanpuolustuskorkeakoulu. Julkaisusarja 2: Tutkimuslauseita N:o 47, 2011, s. 60.

⁷⁷ С подразделениями Новороссийского и Камышинского соединений ВДВ проведена тренировка по загрузке техники и личного состава в самолеты военно-транспортной авиации. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315632@egNews>.

⁷⁸ Противотанковые подразделения десантно-штурмового Кубанского казачьего полка из Новороссийска совершили успешные пуски ракет из ПТРК «Конкурс». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315543@egNews>.

helikoptereilla. 31. ja 56. Erillinen IlmaRynnPr:ien sotilaat harjoittelivat ”uuden tyy-
pin” maahanlaskujoukkojen kokoonpanossa.⁷⁹

3. Harjoituspäivä (23.9.)

7. ilmarynnäkködivisioonan joukkoyksikkö torjui vihollisen maihinnousuyrityksen Mustanmeren rannikolla Mi-28-taisteluhelikoptereiden, tykistön sekä panssarivaunu-
jen tukemana. Mi-28-helikoptereilla ja Su-27-hävittäjillä vaikutettiin vihollisen komen-
topaikkoihin ja maihinnousukalustoon.⁸⁰

Kuva 5. Etualalla maahanlaskujoukkojen maastoajoneuvo. Kuva: Venäjän puolustusministeriö (mil.ru).

7. ilmarynnäkködivisioonan erillisen panssaripataljoonan vaunumiehistöt harjoittelivat kaluston käsittelyä metsävuoristomaastossa ja ampuivat T-72B3-panssarivaunun aseistuksella maaleja aina 2 000 metrin etäisyydelle saakka. Harjoituksen aikana toteutettiin myös sivustatulitusharjoitus, mikä sanotaan olevan panssarijoukkojen yksi vaikeimpia taistelutehtäviä.⁸¹

⁷⁹ В ходе учений «Кавказ-2020» подразделения ВДВ отрабатывают задачи транспортировки отрядов передового десанта на полигоне в Астраханской области. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315542@egNews>.

⁸⁰ Попытку десантников высадиться на побережье Черного моря пресекли на учениях «Кавказ». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315837@egNews>.

⁸¹ Десантники-танкисты Новороссийского гвардейского горного соединения ВДВ уничтожили более 100 бронированных целей условного противника. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315677@egNews>.

4. Harjoituspäivä (24.9.)

Kapustin Jarin harjoituskentällä 31. erillisen ilmarynnäköprikaatin suojelujoukot tiedustelivat mahdollisten vihollisen myrkkujen käytön varalta taktisen maahanlaskun laskeutumisaluetta ja joukon siirtymisreittiä. Tässä käytettiin mm. BTR-80:n alustalle rakennettua RHM-6-suojelutiedusteluajoneuvoa. Suojelutiedustelijoiden toimintaa suojasivat erilliset liekinheitinosastot.⁸²

Prudboj´n harjoituskentällä 56. erillisen ilmarynnäköprikaatin joukkoyksikkö toteutti taktisen maahanlaskun Mi-8AMTŠ-helikoptereista sillanpään valtaamiseksi vihollisen selustasta. Taktisella maahanlaskulla estettiin vihollisen panssariaseiden käyttö ja luotiin näin edellytykset Eteläisen sotilaspiirin moottorijalkaväkiyhtymille hyökätä vihollisen päävoimien sivustaan. Jatkovaiheessa ilmarynnäköprikaatin joukkoyksiköt jalkaväen taisteluaajoneuvojen ja panssarivaunujen tukemina tuhosi vihollisen komento-
paikkoja ja valtasi edullisen aseman estääkseen vihollisen reservien vastahyökkäyksen.⁸³

⁸² Специалисты РХБ защиты ВДВ провели разведку площадки приземления и маршрутов выдвижения подразделений десанта на полигоне Капустин Яр. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316074@egNews>.

⁸³ Минометчики Камышинского гвардейского соединения ВДВ в ходе удержания плацдарма остановили наступление условного противника под Волгоградом. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315947@egNews>; Более 500 военнослужащих и 40 единиц техники Камышинского гвардейского соединения ВДВ задействовано в эпизоде СКШУ «Кавказ-2020» под Волгоградом. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12315925@egNews>.

ПÄÄТÖСВАИHE (SOVELLETTU VAIHE) 25.9.

Kapustin Jarin harjoituskentällä toteutettu harjoituksen päätösvaihe alkoi vihollisen operatiivistaktisilla ohjuksilla ja ilmavoimilla toteuttaman massiivisen ilmahyökkäyksen torjunnalla. Siinä käytettiin S-300V4-, S-400-Triumf- ja Buk-M3-ilmatorjuntaohjuksia.⁸⁴

Seuraavassa vaiheessa alettiin vaikuttaa vihollisen komentopaikkoihin ja muihin kriittisiin kohteisiin kahdella operatiivistaktisella Iskander-M-ohjuspatteristolla, taktisilla Totška-U-ohjuspattereilla ja Tornado-S- ja G-raketinheitinpatteristoilla sekä 17 tykistöpatterilla. Tulivaikutusta tiedusteltiin lennokein.⁸⁵ Samassa yhteydessä suojelujoukot ampuivat täysin automatisoidulla TOS-2-liekinheitinjärjestelmällä vihollista TBS-M3-termobaarisilla ammuksilla.⁸⁶ Pääsotaharjoituksessa kyseistä asejärjestelmää käytettiin tiettävästi ensikertaa.⁸⁷ Ilmarynnäköprikaati teki vihollisen selustaan kaksiportaisen maahanlaskun Mi-8-helikoptereista Ka-52-taisteluhelikoptereiden tukemana. Ensimmäisen portaan tehtävänä oli luoda sillanpää prikaatin pääosien maahanlaskulle.⁸⁸ Maahanlaskun tavoitteena oli estää vihollisen reservien käyttö omien joukkojen päähyökkäykseen liittyen.

Vihollisen ilmapuolustuksen ulkokehän eliminoinnin jälkeen pommikoneet ja hävittäjät operatiivistaktisista ilmavoimista tuhosivat komentopaikkoja ja muita tärkeitä kohteita suojanneet ilmatorjunta-aseet. Tämän jälkeen pommikoneet ja hävittäjät jatkoivat vihollisen tärkeiden kohteiden ja panssarikaluston tuhoamista. Viimeisen iskun vihollisen komentopaikoille antoivat kaksi kaukotoimintailmavoimien Tu-22M3-pommikoneosastoa, jotka moukaroivat komentopaikkoja 1 500 kilon pommeilla.⁸⁹

Maavoimien päähyökkäys alkoi Läntisen sotilaspiirin 20. armeijan joukkojen, Kiinan asevoimien joukkojen sekä Valko-Venäjän asevoimien joukkojen toteuttamalla syvällä kaksipuoleisella saarroituksella. Pääiskun viholliselle antoi Eteläisen sotilaspiirin 58. armeijan joukot yhdessä Armenian asevoimien joukkojen kanssa maavoimailmavoimien ja taktisoperatiivisen ilmavoimien tukemana. Hyökkäävät pääosat toimivat

⁸⁴ Расчеты С-400 поразили высокоскоростные воздушные мишени на учениях «Кавказ». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316206@egNews>; На высоком профессиональном уровне. <http://redstar.ru/na-vysokom-professionalnom-urovne/>.

⁸⁵ Расчеты комплексов «Искандер-М» выполнили пуски ракет на учениях «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316216@egNews>; В рамках СКШУ «Кавказ-2020» реактивная артиллерия соединения ЮВО уничтожила бронетехнику условного противника под Волгоградом. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316139@egNews>.

⁸⁶ Вооруженные Силы РФ впервые применили огнеметную систему ТОС-2 на учениях «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316208@egNews>.

⁸⁷ На высоком профессиональном уровне. <http://redstar.ru/na-vysokom-professionalnom-urovne/>. «Красная

⁸⁸ Ми-8 под прикрытием Ка-52 доставили на поле боя броневедомобили «Тигр». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316236@egNews>.

⁸⁹ Почти 80 самолетов нанесли массированный удар по «противнику» на учениях «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316242@egNews>.

komppaniakokoonpanoissa pyrkien mahdollisimman nopeasti mahdollisimman syvälle vihollisen selustaan kiertäen vahvat puolustuskeskukset sitoutumatta taisteluun niiden kanssa.⁹⁰

Kuva 6. Il-76-kuljetuskone. Kuva: Venäjän puolustusministeriö (mil.ru).

Muita päätöspäivän tapahtumia

Maahanlaskujoukot toteuttivat 900 sotilaan ja 118 kalustoyksikön maahanlaskun kahdelle rinnakkaiselle maahanlaskualueelle 57:stä Il-76-kuljetuskoneesta. Maahanlaskuoperaation kokonaisajan vähentämiseksi käytettiin uutta taktista menetelmää, jossa koneet lensivät kahdella rinnakkaisella lentokäytävällä 30 sekunnin välein, koneiden sivuetäisyyden ollessa 3 kilometriä. Harjoituksessa pudotettiin ensikertaa maahanlaskukomppania kymmenen BMD-4-ajoneuvojen kera. Ajoneuvomiehistö hyppäsi koneesta kaluston perässä. Ajoneuvojen pudotuksissa käytettiin alustattomilla ja monitoimilaskuvarjoilla, jotka on nimenomaan kehitetty kyseisen ajoneuvon maahanlaskuun.⁹¹

⁹⁰ На полигоне «Капустин Яр» в Астраханской области пройдет основной этап стратегического командно-штабного учения «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316107@egNews>; Учения «Кавказ-2020» завершились разгромом «противника» коалиционной группировкой войск. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316243@egNews>; Военнослужащие из России и Армении нанесли главный удар по «противнику» на учениях «Кавказ». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316232@egNews>.

⁹¹ Почти тысяча десантников с техникой высадилась из 57 самолетов Ил-76 на учениях «Кавказ». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316238@egNews>; На высоком профессиональном уровне. <http://redstar.ru/na-vysokom-professionalnom-urovne/>.

Kaspianmeren lippueen ja Iranin sotalaivaston alukset harjoittelivat vaurioituneen aluksen ja vedenvaraan joutuneen miehistön pelastamista.⁹²

Eteläisen sotilaspäivien MiG-29-hävittäjämiestöt Armenian asevoimien Su-30SM-miestöt harjoittelivat Armeniassa erityisen matalilla korkeuksilla radiohäirinnän alaisena vihollisen panssaroidun ja elävän voiman tuhoamista ohjusasein. Tulitoiminta toteutettiin simuloituilla laukaisuilla. Harjoituksen aikana lentävälle miehistölle kuvattiin erilaisia vika- ja hätätilanteita.⁹³

⁹² Российские и иранские моряки провели совместное учение по поиску и спасению на море в ходе СКШУ «Кавказ-2020». <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316142@egNews>.

⁹³ Летчики ЮВО и Минобороны Армении уничтожили колонну условного противника в рамках СКШУ «Кавказ-2020» в горах Армении. <https://structure.mil.ru/mission/practice/all/kavkaz-2020/news/more.htm?id=12316180@egNews>.

Maanpuolustuskorkeakoulu

Sotataidon laitos
PL 7, 00861 HELSINKI

Puh. +358 299 800

www.mpkk.fi

ISBN 978-951-25-3169-1 (PDF)
ISSN 2343-0753 (verkkojulkaisu)

Puolustusvoimat
The Finnish Defence Forces